

Cižklo 43.
23. oktobra.

Bomhaj Bóh!

Ľětnik 14.
1904.

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbny statok,
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw spróeny
Napoj mócný
Lubosć ma;
Bóh pak swěrný
Přez spař měrný
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłaš
Wšědne dny;
Džeň pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njeh ěi khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew ěe!

F.

Serbske njedzelske łopjena.

Wudawa so kóždy šobotu w Smolerjez knihicziščerńi w Budušćinje a je tam ša šchtwórtlětnu pschědplatu 40 np. dostacž.

Jeho Majestoscź kral Jurij

je džěnka rano 25 mjěńschinow po 2 hodzinomaj w Billniky wužnył.

Tale nastrozaza žarowna powjesć wuńdže s Draždžan džěń 15. oktobra rano do wschěch stronow wótzneho kraja a pschpowjedasche, fak czežki dónt je po Božej njewuślědnej radže našch luby kralowski dom a s nim wschón sakski lud wospjet potrjehił. Tež našch serbski narod steji w duchu s hlubokim želenjom pschi marach šwojeho lubowanego krajneho wótzka, s kotrehož šmjerczu je s nowa prawdosćiweho a milosćepolneho knjezerja šhubił. Jeho krótkke knježstwo běsche czežke, ale tež bohacze požohnowane, a serbski lud jemu trajazy pomnik džakownosće do šwojich wutrowow staja. Mnohe kščiže je njeboćiczi kral Jurij na šwojej wutrobje nošyl; ale najczežšči noschesche we njej. Njeh jemu nětko Bóh tón knjes ša to njebjeski czeštny kščiž spožczi, kotryž je wón šwojim pobožnym a šwěrnym šlužobnikam šlubił. Jeno krótki czaš blyšcěž šwětnje króny jeho głowu debjesche; psch jeho nětko Boža šmilnosć a hnada s krónu wěczneho žiwjenja, kotruž jemu žana šmjercz wjazy wsacž njemóže. Do jeho rownišcěza pak, do kotrehož bu šańdženu šrjedu šwjatocźnje šhowany, šawdawany jemu pošlednu dobru nóz s tym wutrobnym pschecžom: Wotpočuj w měrje a wěczne šwětko njeh Tebi šwěczi!

F.

21. njeđzela po światej Trojicy.

Mat. 12, 46.—50.

Jeho macź a bratsja stejachu wotkach. Wotmolwjenu, kotrež wón na powjesć da, ƙo my najprjedy dźiwamy: „Schtó je moja macź a kotsi ƙu moji bratsja?“ Wny pať derje wěmy, so je wón stajnje dźećozu lubosć ƙwojimaj semskimaj starschimaj wopokasował. Ale hdyž chzedža woni tudy s nim rěčecź, ƙo wo to jedna, so chzedža jeho wotdźeržecź wot jeho sjawneho skutkowanja psched ludom. So pať woni to chychu, běsche s dobom dopokasmo sa to, so woni do njeho jako Sboźnika ƙwěta njewěrjachu. Hewať njebychu ƙo wo njeho bojeli. Duž wón kručje wustupi; pschetož do ƙwojeho Sboźnikoweho powołanja ƙebi wón rěčecź njeda, tam ma wón Boha bóle posłuchacź, dnyli cźlowjekow. Jow jemu najbližšo steja, ƙiž s wutrobu do njeho wěrja. Jeho dla pschestre wón ƙwoju ruku nad ƙwojimi wuczobnikami a dźesche: Hlajcže, czi ƙu moja macź a moji bratsja. Pschetož schtóż wolu mojego Wótza cžini, ƙiž w njebjebach je, tón je mój bratr, moja ƙotra a macź.

Rať stejiš ty t ƙwojemu Sboźnikaj?

1. Pschisłuschesch jemu swontownje?
2. Wěrisch do njeho s zylej wutrobu?
3. Posłuchasch jeho tež w ƙwojim žiwjenju?

1. Rať stejiš ty t ƙwojemu Sboźnikaj? To je wažne a nusne praschenje. Pschisłuschesch jemu jenož swontownje? Katholizy ƙo t ƙwjatej Marji modla, so by sa nich prošyła. To je pschecžimo woli Jesuŕowej, kotruž je jeniczi ƙrědnik mjes Bohom a cźlowjekami. Wón běsche runje t ludej prajiť, so budža ludžo na ƙudnym dnju dyrbjecź wotmolwjenja dacź wo kóždym njewužitnym ƙłowje, kotrež ƙu rěčeli. Duž ƙo wón tež wot ƙwojeje maczerje a bratrow mylicź njeda, kotsiž běchu pschisłi se semskimi myšlemi a chychu jeho wot jeho ƙwjateho powołanja wotdźeržecź. Zadanje po nim jich njewabjesche. Woni wostanu njewuškyscheni.

Wny tež husto t Sboźnikaj pschithadžamy a wón nať nješkyschi. Wny pschithadžamy semskeho wuzitka dla — my pschithadžamy swontowneho waschnja dla. Wón nať stejo wostaja. Wina je nascha. Wny jemu we wutrobje sdaleni stejimy. Nasch röt drje próstwy spěwa, ale wutroba je daloko wot njeho abo ƙnano nascha próstwa na semski wuzitt dže. Hdyž t ƙwojemu Sboźnikaj dźesch, dyrbišch ƙo praschecź: Rať stejiš t njemu? To praschenje njesapomń. Rať wjele jich je, ƙiž ƙu kšecženi a ƙo tež swontownje t njemu wusnawaju a pschithadžaja do Božeho doma, tych wón tola wotkach stejo wostaji. Tať tež na ƙudnym dnju wotkach stejo wostanu, kotsiž jeho mjeno we wutrobje sapiskane nimaju.

Nasymski cžasť tebe na wumrjecze dopomnja. Spominanje na twoju ƙmjercź tebe wschědnje wuczi, so swontowne pschisłuschenje se kšescžijanskej zyrkwi hšicže kšescžijana njecžini. Pruhujmy ƙo po tym a praschajmy ƙo

2. Wěrisch ty s zylej wutrobu do Jesuŕa? Saksťaj wójwodaj Wittekind a Albion pschindžeshtaj něhdy do Božeho doma a namashtaj kšezora Rhorlu Wulkeho klecžo pschi woltarju. To cžinjese wulki sacžisčcź na njeju. Hlajcže, tón Rnjes w njebjebach je ƙylnišchi hacź najwjetschi mjes cźlowjekami. W ponižnosći a modlitwje chze wón wot nať pytany bycź. Hdyž pať chzesch t Jesuŕej pschincź, njespuschczej ƙo na druhich cźlowjekow.

Rě, wón hlada do twojeje wutrobny. Ty móžesch psched ludžimi dobre mjeno mēcź, ale twoja wutroba ƙo jemu njespodobna. Wón nicžo druge nježada, hacź pomoz pytažu, po sbožu ƙebi žedžazu wutrobu. Jeho dla mējesche tehdom kšwile sa lud, wosbeje sa njesbožownych. Tych, ƙiž ƙu ƙami se ƙobu spofojom, tych wón wostaji, pokutnych pať wón wuškschi. Jeho dla je ƙo Syn Boži cźlowjek scžiniť, so mohli doměrjenje mēcź a we wschej nusy ƙo t njemu wołacź. Schtóż pokutny t njemu pschindže, tón je jemu witany. Wón dže praji: „Schtóż wolu mojego Wótza cžini, ƙiž je w njebjebach, tón je mój bratr, ƙotra a macź.“ Hdyž w potucze Božu wolu cžinimy, potom tole ƙłowo nam plačzi.

3. Posłuchasch ty tež ƙwojeho Sboźnika w žiwjenju? Cźlowjekajo ƙu dźelaczeriske knihi sawjedli, husto tež kšescžijanske pucžowaniske knihi; kotre ƙu najlěpsche? Wny wschitzy ƙmy dźelaczerjo Boži a jeho podrožnizy. Wóh je nam tež tajke pucžowaniske knihi ƙobu dať sa pucžowanje nascheho žiwjenja, ƙwoje ƙwjate ƙłowo; trjebamy jo tež prawje? Džeczi Bože a wuczobnikow Jesuŕownych pósnajesch na tym, so w ƙwjatym pišmje pytaju, so t Jesuŕej a w jeho mjenje ƙo modla, pschede wschěm na tym, so Božu wolu cžinja. A temu je trjeba, so ƙo zyle Sboźnikaj poddamy. Wny derje wěmy, so dokonjeni nješmy, ale so ƙmy ƙłabi cźlowjekajo a tola móžemy po tym žadanju cžinicź. Wny dyrbimy ƙo se swólnowej posłuchnosću poddacź do Božeje wole, kotraž je nam w Rhrystuŕu sjemjena. Tať ƙo wot nať we wschědnym wobnowjenju pschezo bóle shubjuje, schtož je Božej woli napischecžimo, a snamjo nascheho Sboźnika ƙo bóle a bóle do nať saschcžepi. To je nasch pucź. Tať budžemy bratsja Rhrystuŕowi. Prawa wěra wopokasuje ƙo w žiwjenju. Jesuŕ dyrbi ƙo s nať ƙwēcizcź. A hdyž ƙmy tež najškabschi mjes cźlowskimi dźecžimi, my ƙmy sbožni jako jeho domjazy, wo kotruž plačzi: „To je mój bratr, moja ƙotra!“ Nasche wusnacze je: Twoji ƙmy, o Jesu! a nascha próstwa: Cžehń nať sa ƙobu, so bychmy jako twoji pola tebe wēcžnje byli! Hamjen.

Rola a wuŕyw.

(1. Mój. 8, 22.)

Lědy ƙu žně dokončene, dha ƙo wuŕywanje sašo spocžina, a pilne ruki staraju ƙo sa kšlěb w bližšim lěcze. Tať dželo ženje njepschestawa; ƙyw a žně ƙebi nad symu ruku sawdawaju; w dowěje wuŕywa ratať ƙwoje ƙymjo na pschihotowanu rolu, kotruž nětko bórny ƙněh pschitryje, doniž nalětne ƙlónzo njepschindže a semju sašo s cžerstwej seleninu njesdrasčzi. Schto móžemy my hewať cžinicź, hacź woracź a wuŕywacź, ƙadžecź a pschilowacź? Wóh tón Rnjes, nasch stworiczel a wschěhomžny sđeržet, dyrbi ƙwoje tycze t temu dacź a cźlowjekow skutk žohnowacź se ƙwojej wēcžnej bójskej miłosću. W jeho mjenje my na nadžiju wuŕywamy. Njech wón tež nasch nowy wuŕyw do ƙwojeho wobarnowanja wosmie, so ƙo wschitzy ƙwěrní dźelaczerjo ƙwojeje pilnosće swjěbela a hlódní s kšlěbom naŕycza.

Ale ja wěm: moje zyle žiwjenje na semi je rola, kotruž mam je ƙwěrnej ruku wobdželacź, a dyrbju pschezo na to ƙedžbowacź, so jeno dobre ƙymjo wuŕywam. Wschědnje a kóždy cžasť njech ƙo sa wēcžne žně staram, so mi plody srawja, kotrež wostawaju. Njech wscho, schtož mi powołanje napoloža, w Božim mjenje cžinju a pschi tym tež w scžetpliwosći na jeho tycze a srosčjenje wocžatuju. Sa ƙam dže ani ƙlóncžne wjedro ani plódný

deščez bebi dacz njejamozu, njedyrbju a njemozu bebi tež ničžo wunuwowacz, ale mam jeno swoju pschiblušchnoscz czinicz a wuspěch jeniczžy do Božej rukow stajicz. A pschibhadže-li w žiwjenju tež tač někotry mróczny džej, schumja wichory nad mojej hłowu, lěhaju šo kufate mróšy na mój wuškwy a jima šylne mjeršnjenje mój stutk — ja dyrbju stroschtny wostacz a nješmēm nadžiju spuschczicz. Bohu šluscha moje dželo a moje žiwjenje; schtož je dobre, wón we šwojim czašu swawicz da, a mjeršnjenje a horzota jo staschcz nješmētej. Duž, lubi czitarjo, czinmy wschitto w Božim mjenje!

F.

Boža rada a dželenje.

To Boža rada postaji,
So lubych swjasłi na semi
Šsmjercz dželi;
A tola ničžo hórče njej,
Šacz hdyž šmy šmjercze božmje šej
Njež mēli.

A žada Bóh šaš wot tebe,
Schtož jeho miłoscz dała je:
Tyč twojich —
Čzaš krótki jeno šbaleny
Tu na šwěče ty w šylsach šy
Wot šwojich.

Dla nich drje tyschne šdychnješčka
Šow žórlicz želna wutroba
Nětk šmēje;
Šso špokoj pač, tež twój czaš džej,
Šdžez šylsy czi, kiž ronjesche,
Bóh trēje!

F.

S nozy do šwětla.

Stare, hiščez njeuocziščezane powjedaščko Šana Bórskeho.
(Šofracžowanje.)

III. Na wodže.

Šo dolhich czašach Marja je šwojeje womory wotuczi. Ale wona njeležesche wjazy mješ krawymy kwaparjemi, wona njebe we wupyšchenej kapali a niz w njewješczinskej stwicžy. Ššchebjerane hušle šo nješšuschachu a špěšchna nóžka njerejwasche njewješczinsku reju. Š w niskej na džeru podobnej stwizy šo ji šašo myšle jašnjachu a š šhablateho czumpanja phtny, šo w nělajkej lóžki šedži. Štaženy powětr stajesche dychanje a palata lačnosť šo ji w schiji horjesche. Ale žana ryčła družka njehasche šwětkeho winka porjedžicz a njewješče šticžicz. Šłowa ju bolesche, w stawach ju kašasche. Njewješczinske pēšnje njeklinčachu wokolo njeje, ale blēde mlode holzy w žarowanskich hložach žalosczach. Tu šedžachu někotre placžo a lamajo ruzy wošrijedž stwizy, tam jena w kucze něma ležesche kaž morwe jehnjo.

Marji běšche to kaž hrošny šón. — „Dyrbjale wschemu tač bycz kaž šo mi šda?“ — Šaj, mrējate jehnjo, rybuj šej hašchatej wóczžy, woczju šuchej a palatej hubje, wuhorjeny jashko, naprašchuj šo! — Šboha Marja! Tebi šo nješda ani šo njedžije!

Šwona do boka pohladnywšchi šo š wóczkom šetka, kotrež šnajesche. Šeje š daloka cžetka pornjo njej šedžesche kaž wot kraholza ššchepšchimany holbit. Marju špóšnawšchi bě šo š njej šydnula a poča ššches placž š njej rēczecz: „Ach, moja Maška, w tajkej budže šo widžimoj? Šdžeha je rjanoscz naju dnjow?

Ach, maczeš šu mi šateptali, nana a bratra šahnali. Bóh tón šnjes wē, hdyže taj nětk wokolo bludžitaj. Šbóšchi hač cžerczi šakhadžej a nami helžy žusnižy. Šchto budže š nami? Šesuško, šmil šo nad nami!“

Marja chyzsche wokolo šo pohladacz, ale ji njeběšche móžno. Šaž woheš ju wóczžy palešchtej. Šaž jehnjo se šlemjenej nohu na hojerja, hladasche wona na dobru cžetku mjelczo a poššnywšchi hłowu. Š šhwilemi šo ji hłowa hiščez bōle šawjertny, šo by šašo na šhwilu wo šebi njewjedžila.

Šeje wbohej cžetzy bě šamej šmērowanja trjeba, ale šama na šo njehladajo mējesche jeje mila wutroba cžezke myšle wo nješbožownu Marju. „Ššchaf je Bóh mily, moja Maška! Šēpje šašo budže! Bóh budže pomhacz! Šłaj, my džē wschitke wo šarschēju abo bratrow abo wo druhich šwojich plakamy — —

„Ach, šłota macze, luba macze! Šristo, mój Šristo!“ — šažalosczka Marja a budžische šo na šemju walika, njebudžisčtej cžeczinej ruzy ju šdžeržalej. Ach, tač šo cžeczine šylsy na blēdu Marju kulachu, tač horze na jeje palate cžoko šapachu! a š jeje rta wuščezchu te štyšne šłowa: „Šwodaj nam našche winy! Njewjedž naš do šphtowanja, ale wumoz naš wot wscheho šleho!“

A to šo ššches Marijne wucho ššcheczisščezka, a ššches šatschepjetowatej hubje wucziščezka šo to šdychnješčko: „Šaj špewaj, luba cžetka, haj špewaj!“ — Duž ta cžim wóššišcho špewasche a to jenož ššchezo Šbótczenasch. Šbóšy poča Marja š cžičha šobu špewacz, pomašu ššchewalujo bolatej wóczžy, jeno druhdy by poššastala, dokelž ji š hłuboka šdychnjenje hłób šahaczi. —

Šdnyž je na žnjach holczo na šwój róžowy pješt šabylo a wón wot ranja hač do wječora na šlónzu šteji bješ žiweje wodny, a wona ša šchtyri wječory na njón šo dopomniwšchi, šrudna jemu š rēczki ššchilinyč šhwata: počnu šo wišate šwjadle šopjeschka pomašu šbēhacz a prošczicz a dobywaju noweho žiwjenja. Ale dolho traje, přjedy hač š přjedawšchemu žiwjenju pschindu. Tač bēšche š Marju. Šwutroba bě štyšna a horzo šdychowasche š milemu Bohu. To ji wutrobu pomašu polóžowasche a malinku šmērnischa bě šo š cžeczinej pomozu poššydnula. Myšle šo pač tola do cžišta njewujaschnichu, ale wostachu kaž mutne. Šwo maczeš staroscz a wo wschēch šwojich ju njewopuschczowasche, a jeje přenje šłowa š dnybaweho rta šašo bēchu: „Šdžej moja macz? Šdžeha Šrist? Šdžeha štej šotšje?“

„Ach, Maška, njemyšl šej na to! Šo ničtō njewē hač Bóh. Šny wschitke šmy rubjene a budžemy najškeršcho jena kaž druga ššchewawane. Bóh njewjedž naš do šphtowanja, šo žana šama šo nješšónzujemy. — Šebje šu na pošš mormu šem pschijnješli a na ššpuudowanje cžišli. Bóh wē, hdyže wschitzny našchi psche naš žalosczka!“

Tač chyzsche wboha cžeta Marju šmērowacz a ju šrudnischu cžinjesche. Šene po druhim Marji do myšlow štušasche: ššchiczata macz, rošrubany nawožen, šplóšchimje štyšnitwe šotry a towaršski, špewaty, rošrubnjeny pop. Šbōle a bōle ji wutrobno šo šbēhajo šaržowasche a horze šylsy šo š palateju wóczštow lijachu. Š žylej štwizy wona najbōle plakašche, duž tež wschē druge wóššišcho šašplaknychu a wjetšche žalosczenje šbēhny šo ššches žyłu štwizy.

Ale do woczow nažolty brodacž šłobjaty nuts pschindže, w šošczatej pjaščzi mējo džeržel krótkeho toššteho šrijuda. Ššches jeho hrošne cžorne šuby létachu herješate šłowa, kaž torhaty ščezowš njemdrehu rječasnika. Šaž ššcherjene holbjata pschēd rubježnej šunu (mordarjom) cžišczachu šo nabožane žónške jena na druhu na pošščēn. Ale žalosczaty placž šo š dobom šastajicz njedasche. A šo šylna ššchczušaža (Schluchzen) dolho dostorkowasche, to wojerššeho brodacža rošpali a hiščez bōle wón herješacz poča. Šeho ššmata pjašč šo šbēhny a rubaty šrijud šo do mjehkich grichiškich mlodžentow šarubowasche.

Haj, wy mbohe! Też żalosczyć, storzyć a schczać je wam f krawymy pulami sakasane. Gromadu jakusćce hubje hacz krawitej, a krebajće do fwoje hórke byly! Wy scze hlódne a njeměscze; wy scze laczne, a wy to njeczujecie. Wy skoro sawutlicze, kaž mlóda forna sawutli na fuchich wrjóbowych hórkach!

(Wschichodnje dale.)

Boże sastraranje w pschirodže.

(Potraczowanie.)

Spedziwony je tež swěrjatam saschczěpieny nahonw khorolczech. Pos lisa fwoju ranu, doniż njesažije; je-li sthorit, pyta wotpoczińt a posczi fo. Schneumon, wot prašlizu (Brillenchlange) kušan, žerje jeno jemu snate sela f fwojemu sahopenju. Tak leczi nekajki w tropisich krajach pschewyway kraholz, huazo mjenowan, hdyž je wot jědojnych hadow kušan, na rostlinu Bejufo, žerje někotre łopjena a wostanje žiw. Sedyn pschirodospytńik powjeda, so febi franjena flónka (Waldschnepe) najněžnišce brjuschne pjerka wutorha a je tak na ranu nakładže, so fu wschitke schipy prjecz wobroczene a so na to wuškowaza mlócziņa wscho f wobali salěpi.

We pschirodže knježi wubjerny polizajski sestaw a na to dżiwanje, runowahu sđeržecz. Ptaczki fu jako strażnizy frowta postajene. Bjes nich njebnychy mēli žane plody, žadyn had, žane kmetki. Dwaj spěwaczki trjebataj sa fo a sa mlóde wschědnje na 300 hušanzow. Schtož spěwaczki wo dnjo njewotnoscha, sahubja w noży njetopyry; wone loja nózne mjetle a mejste bruki. Kunje tak fu lězne fowu, liščki, jěže, knoty, kóhlyz, hady atd. pschezo hotowe, njerodž lojicz a wuforjenjecz. Sěž je sahubjeť smije abo smijizy (Kreuzotter), jenicžkeje družiny jědojnych hadow pola naš. Sejne kušanje jemu ničzo njewadži. Kóžda paschturliža (Mäuse-Buffard) stónzuje sa lěto na 6000 myšchow. Teho runja fowa, kotraž ma f nadawkej fwojich nóznych hońtwow wótrje fluschaze wucho, we czěmnyh widžazej woczki a jara cziche leczenje. Kawli lětaja w brucznyh czařu f czřjódami na schtomy. Sedyn džel fo na nje seřyda a tschaje f schidłami prastajo bruki dele, druzi khodži delkach a sbera; wobaj dželci, kaž fo fluscha, wotmēnjetaj. Sawron (Saatkrähe) wuwjerczuje se fwojim pyškom schłódne kundrořy je semje; hlubšcho ležaze ma wužitny knot sahubjecz. Dypak (Specht) kónzuje storowzy (Borkenkäfer) a dypa sa druhe ptaczki próšniży f hněšdženju. Supak (Wiedehopf) je sa wutupjerja schłódnych mjedwjedžow (Maulwurfsgrillus) postajeny. Kofula ma te hušanzu pschipočasane, kotrež druhe ptaki njedžza, wošebje f hustymi kořmami wobroczene, jako jědojte prozefioniske.

(Wschichodnje dale.)

Roshlad

wo konkordanzu naschich fěrbskich spěwarškich.

Naschi fěrbszy wótzojo a nasch luby fěrbski lud lubuje spěw a wošebje khěrłusch, psches kotryž fwoju wutrobu posbēhuje, natwarjuje a trošchtuje. Wone fu nam na nasche podróžniřtwo date, so bnychy, je we wutrobje spěwajo, czahnyli fwoj pucz. Kaf dżakowni móžemy bhcz, hdyž fo nam psches dolholětnu prózu tajki roshlad wo naschich fěrbskich spěwarškich podawa, w kotrymž mamy sa kóždu njedželu, sa kóždy džen, sa kóždu potrebnoscz nascheho kschesczianskeho žiwjenja, w nush a tyščnosczki prawy khěrłusch, prawu schtuczku. Tole dolholětne dželto wot knjesa fararja Krügarja, f wulkej spróžniwosczu dołonjane, fo w bližšim czařu czřichczi. **Dofelž** je kniha wobschěrna, wěšo sa tuni pjenjes bhcz njemóže.

ale budže něhdže 8 hriwnow płaczić. Wěscze pak febi tu rjanu knihu niz jenož naschi fěrbszy duchowni w Sakskej a Pruskej, a fěrbske schule, skasaja, ale tež naschi lubi Šerbja, wošebje fěrbszy hospodarjo, jako wodžerjo domjaznych nutrnosczow. Lubi Šerbja chzyli febi tu wažnu knihu pak pola knjesa fararja Krügarja w Porščizach (Purschwitz, Lausitz) abo pola redakcije „Bomhaj Böh“ skasacz.

Roshlad fěrbskeje konkordanzu budže, po kotrymž fu khěrłusche řjadowane:

I.

1. Kschesczianske žyrtwine lěto.
2. Kschesczianska žyrtkej.
3. Kschesczianska wěra.
4. Modlenje, khwalenje a dżakowanie.
5. Wschelake pruhowanja.
6. Wo liščizu a tyščnosczki.
7. Šsmjertne a pohřebne khěrłusche.
8. Křhřtuřowu pschichod f řudu.
9. Pořledni řud a wěczne žiwjenje.

II.

Khěrłusche a khěrłušerjo.

Pscheložene a řamo fěrbske khěrłusche

a) po czřblach,	c) řamo fěrbske khěrłusche,
b) po mjenach,	d) pscheložerjo.

III.

Schtuczki po alfabcě řjadowane.

IV.

Wosnamjenite řłowa.

V.

Po řwjatym piřmje:

- a) perikopy, b) druhe bibliřke mēřtna.

VI.

Po katechizmje. (Sa schulu a pacžerřtu wuczbu wažne.)

VII.

Řłoby (originalne a paralelne řłoby).

VIII.

Pschirunanje f němskimi krajnymi spěwarškimy.

Khěrłusche, kotrež fu tež w němskich krajnych spěwarškich, te po czřblach.

Wschelake f bliska a f daloka.

Šsobotu rano dželšche psches naschu Sakřu řrudna powjescz: Kral Šurij je fo minyř. Po krotkim jeho kraleřtwoje je jeho Böh tón Knjes po fwojej njewuřlědženej radže tak sahe wot fwojeho luda domoj řwolal. Wón je czěžke nashonjenja cziniř w fwojim domje, w fwojim ludu — ale to prajmy febi wyřche jeho rowa, so je rana sa jeho wutrobu byla, so jeho lud jemu husto řrořmily njeje. Hacz runje bēřche w řjedawřchich lětach fwojej katholickej žyrtwi pschihlenny, je wón dđeržal, schtož je fwojemu ewangelskemu ludej jako kral řlubil, kaž ewangelskemu duchownřtwu pschi nastupjenju fwojeho kraleřtwo wupraji: „Wy móžecze fe mni dowěrjenje mēcz!“ To je wón dđeržal — nam njepomniřy, hdyž je fo nam minyř a nētko řpi w Bořim mēřje. Böh řaplacz jemu, schtož je w jeho mjenje řapoczal a řpožcz jeho lubowanemu řynej, naschemu kralej Šjedřichej Augustej, so by dołonjal, schtož je nanowřka ruřa w lubosczki f fwojemu ludej a krajej řapoczala.

— Řróřtwu sa nasche miřionřtwo mjes pōhanami podamy w pschichodnym czřřle. W tym czřřle chzyli febi lubi Šerbja roshlad sa konkordanzu naschich fěrbskich spěwarškich pschecžitacz, kotraž nam fěrbski khěrłusch sa wschitke nasche duchowne potrebnosczce f wutrobje podawa.